



Forsker: Forskning er den bedste tilgang til samarbejde og fælles forståelse i Arktis

Edelvang, Karen

Publication date:
2020

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):
Edelvang, K. (2020). Forsker: Forskning er den bedste tilgang til samarbejde og fælles forståelse i Arktis. Altinget.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

A: arktis

Forsker: Forskning er den bedste tilgang til samarbejde og fælles forståelse i Arktis

DEBAT

18. november 2020 kl. 2:00 |



Forskningskibet Dana IV på vej gennem arktisk farvand. [Foto: Olav Petersen / DTU Aqua]

DEBAT: EU's strategi for Arktis er vigtig for Danmark. Det er den ikke mindst for forskningen, som har stor betydning for forståelsen af blandt andet klimaforandringer, skriver Karen Edelvang.

Af Karen Edelvang

Sektionsleder, Institut for Akvatiske Ressourcer, DTU

EU's arktiske strategi bliver opdateret i 2021. Forskningen er heldigvis fortsat et stærkt kort – og der er store interesser på spil for danske forskere, fordi der i Danmark ikke er politisk interesse for særskilte puljer til at finansiere vores arktiske forskning.

Derfor bliver EU's arktiske strategi så meget desto mere vigtig for dansk forskning – og derfor er det kun glædeligt, at EU har besluttet at øge forskningsbudgettet med yderligere 4 milliarder euro.

Danmark har en unik position i EU i relation til Arktis, vi har nemlig via Rigsfællesskabet territorier i Arktis, hvilket giver os adgang til Arktisk Råd, hvor EU kun har fået tildelt midlertidig observatørstatus. Yderligere er vi også via Rigsfællesskabet en af de fem arktiske kystnationer sammen med USA, Rusland, Canada og Norge.

TEMA: NY ARKTISK STRATEGI

1 **Skal Grønland og Færøerne være med i ny strategi for Arktis? Her står partierne**
3. december 2020

2 **Strategi vigtigt pejlemærke for rigsfællesskabets fremtidige kurs**
25. november 2020

3 **Aaja Chemnitz: Grønland skal involveres langt mere i arktisforskningen**
25. november 2020

4 **Forsker: Vi skal passe på Arktis' sårbare økosystemer**
25. november 2020

Forsker: Forskning er den bedste tilgang til samarbejde og fælles forståelse i Arktis

Danmarks særlige rolle

Kongeriget har masser af viden at bidrage med både på den geopolitiske scene og i forhold til de naturgivne ressourcer, og vi har behov for, at EU spiller en rolle i Arktis. EU er vores vigtigste økonomiske allierede i en meget foranderlig verden, hvor diplomatiske spændinger igen er kommet på dagsordenen.

Det er nok ikke tilfældigt, at gamle kort fra den kolde krig med Danmark som atombombemål for en polsk invasion kommer frem i medierne i disse dage. Vi er på vej ind i en ny geopolitisk æra, og her er Arktis det seneste og snart sagt det eneste udforskede område på kloden.

Grønland har i denne sammenhæng stor strategisk betydning. Og samtidig repræsenterer Grønland for de fleste danskere det, vi forstår ved Arktis.

EU er vigtig for Arktis-forskning

EU's arktiske strategi bør støtte op om Danmarks rolle som arktisk nation.

På forskningsområdet er dette særligt vigtigt, da det i høj grad er vores samarbejdsprojekter med internationalt førende forskningsinstitutioner i EU, der finansierer de forskningsprojekter, der sikrer, at vi kan være helt med i fronten af den arktiske forskning.

Dette gælder ikke mindst inden for klimaområdet, fordi Arktis er det sted i verden, hvor temperaturen stiger hurtigst.

Danske forskere har netop været med til at formulere seks anbefalinger til EU's nye arktiske forskningsstrategi (The European Polar Research Programme). Arbejdet er udført i regi af et EU-finansieret netværk, EUPolarNet, der netop er bevilget en videreførelse.

Deltagere fra danske forskningsinstitutioner har sikret en bred inddragelse af danske forskningsinteresser. Fokus har været på at øge forståelsen for de processer, der sker i Arktis i disse år såvel i naturen som for de arktiske samfunds økonomi og udvikling.

Seks anbefalinger fra forskerne

Danmarks interesse i EU's arktiske strategi går gennem fokus på et styrket engagement til fordel for Rigsfællesskabet og de geopolitiske interesser, over samarbejde om forskning og monitoring hen imod en bedre forståelse og dermed bedre forvaltning af alle de arktiske værdier.

Forskning er og bliver den bedste diplomatiske tilgang til en fælles forståelse og et fredeligt samarbejde i Arktis. Danmark har behov for at holde fokus, så vi fortsat er en troværdig arktisk nation på den internationale scene. Det kan vi bedst ved også at have EU med.

På forskningsområdet er anbefalingerne fra The European Polar Research Programme vigtige: Bedre forståelse af klimaforandringerne; bedre vejr- og klimaudsigter i Arktis, ikke mindst fordi de har betydning for hele klodens klima; fokus på modstandsdygtige økosystemer både for natur og mennesker; udvikling af de arktiske samfund; sikker adgang til Arktis; samt endelig en styrkelse af de forpligtende forskningssamarbejder, hvor data deles og vores fælles viden øges.

Der er nok at gå i gang med – og de danske forskere er klar!

[Ny arktisk strategi »](#)

[Forskning »](#)

[DTU »](#)

[Karen Edelvang »](#)

debat@altinget.dk



Næste artikel

Aaja Chemnitz med seks forslag:
Sådan kan EU hjælpe Arktis

DOKUMENTATION

TEMADEBAT: EU's nye arktiske strategi

Præcis som i Danmark flytter Arktis hastigt højere op på den politiske dagsorden i EU på grund af den geopolitiske interesse og behovet for de ressourcer og råstoffer, der findes i området.

EU-Kommissionen er som den danske regering på vej med en strategi for Arktis i 2021, der skal opdatere den nuværende, der oprindeligt er fra 2008. EU-strategien, der senest blev opdateret i 2016, har tre fokusområder: Klimaforandringer og beskyttelse af det arktiske miljø, bæredygtig udvikling i og omkring Arktis samt internationalt samarbejde om arktiske spørgsmål.

Altinget benytter anledningen og spørger et hold af debattører: Hvilken rolle skal EU spille i Arktis? Hvad skal prioriteres på europæisk plan, når det kommer til Arktis-politikken? Hvad har ændret sig, siden den eksisterende EU-arktistrategi senest blev opdateret? Og hvilke mangler har den i dag?

Mød panelet her og følg debatten på Altinget Arktis og Altinget EU den kommende tid.

Martin Lidegaard (R), arktisordfører og tidligere udenrigsminister

Pernille Weiss (K), medlem af Europa-Parlamentet og den tværpolitiske EP-Arctic Friendship Group

Christian Juhl (EL), grønlands- og arktisordfører

Aaja Chemnitz (IA), næstformand for Grønlandsudvalget og medlem af Den Arktiske Delegation

Stina Soewarta, repræsentationschef, EU-Kommissionens repræsentation i Danmark

Rasmus Gjedssø Bertelsen og Mariia Kobzeva, hhv. professor og postdoc, ekspert i russisk-kinesisk forhold, Norges Arktiske Universitet

Minik Rosing, professor, Geopolitisk Institut, Københavns Universitet

Andreas Rasputnik, seniorforsker, Fridtjof Nansens Institut i Norge og forfatter til bogen 'The European Union and the Geopolitics of the Arctic' fra 2018

Karen Edelvang, sektionsleder, Institut for Akvatiske Ressourcer, DTU

Camilla Tenna Nørup Sørensen, lektor, Forsvarsakademiet

Rasmus Leander Nielsen, adjunkt, Grønlands Universitet og medforfatter til DIIS-rapporten 'Nye sikkerhedspolitiske dynamikker i Arktis' [2020]

FAKTA

Dette indlæg er alene udtryk for skribentens egen holdning.

Alle indlæg hos Altinget skal overholde de presseetiske regler.

Debatindlæg kan sendes til debat@altinget.dk.

MEST LÆSTE ARTIKLER

1. Frederiksen siger undskyld til grønlandske eksperimentbørn

2. Tidligere S-rådgiver bliver spindoktor for Flemming Møller Mortensen

3. Forskere: Politisk konflikt besværliggør russisk-europæisk samarbejde i Arktis

4. Atlantic Forum: EU og Nato bør indgå et tæt partnerskab i Arktis
